

1483-о заседание, 5-7 декември 2023 г. (формат „Права на човека“)

Права на човека

Н46-11 Група Великова срещу България (жалба № 41488/98)

Наблюдение на изпълнението на решенията на Европейския съд

Относитими документи [CM/Notes/1483/H46-11](https://www.coe.int/cm/Notes/1483/H46-11)

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тези дела се отнасят до смъртни случаи, малтретиране или липса на навременна медицинска помощ по време на арест, полицейско задържане или в местата за лишаване от свобода и липса на ефективно разследване по тях;

По отношение на индивидуалните мерки

2. приканиха властите да представят своята оценка за това дали полицейските служители, отговорни за изтезанията по делото *Мюмюн* и за убийството по непредпазливост по делото *Димитров и други*, които все още работят в полицията, са подходящи за работа със задържани лица или следва да бъдат прехвърлени на други длъжности;

3. призоваха властите да предоставят незабавно информация относно възможните мерки за провеждане на наказателно разследване на акта на изтезание по делото *Стойков*; приканиха ги също така бързо да предоставят своята оценка на възможността за провеждане на нови разследвания по делата *Палфрийман* и *Игнатов*, да предоставят информация относно индивидуалните мерки, предвидени или предприети по делото *Рибчева и Други*, както и относно резултата от възобновеното съдебно производство по делото *Янчовичин*;

По отношение на общите мерки

4. приветстваха важните законодателни реформи, приети през 2023 г., с които се въвежда правото на обжалване пред съд на отказ за образуване на досъдебно производство и разпоредба, криминализираща изтезанията, като същевременно отбелязаха, че прилагането им все още предстои да бъде оценено; припомниха също така предприетите преди това важни законодателни и други мерки и решиха, с оглед на постигнатия до момента значителен напредък, да приключат разглеждането на делото *Великова*, да приемат финална резолюция [CM/ResDH\(2023\)482](https://www.coe.int/cm/ResDH(2023)482) и да продължат разглеждането на всички нерешени въпроси по делото *Димитров и други*;

5. отново приканиха властите да обмислят необходимостта от криминализиране на изтръгването на самопризнание от заподозрян, който все още не е привлечен като обвиняем на етапа на досъдебното производство, и да продължат анализа си относно евентуалното въвеждане на системен видеозапис на разпитите на заподозрени лица;

6. отбелязаха с интерес измененията на съответните инструкции за задържане от полицията през 2023 г., в които по-детайлно са описани някои права, и приканиха властите да предоставят информация за въздействието на тези изменения; призоваха властите да представят конкретни мерки за задържаните лица, за да им осигурят своевременен достъп до правна помощ и уведомяване на трето лице, както и бързи, поверителни и точни медицински прегледи и тяхното регистриране в полицейските управления и в местата за лишаване от свобода;

7. що се отнася до медицинските прегледи и помощ, насърчиха властите: 1) да предоставят оценка дали са необходими допълнителни мерки, за да се гарантира, че задържаните лица се преглеждат от подходящо обучени лекари, които имат както формална, така и фактическа независимост; 2) да изяснят дали е необходимо в първичното законодателство да се предвиди задължение за лекарите в местата за лишаване от свобода да уведомяват пряко прокурора за

установените наранявания; 3) да предоставят информация за практическите мерки за осигуряване на навременна медицинска помощ при задържане;

8. отново призоваха властите да: гарантират, че предварителните проверки и досъдебни производства се провеждат под надзора на прокурори, които нямат (редовни) работни отношения със заподозрените полицейски служители, и че предварителните проверки се провеждат от лица, които се ползват с достатъчна институционална и йерархична независимост и нямат (редовни) работни отношения със заподозрените полицейски служители или служители в местата за лишаване от свободата; и да въведат автоматично уведомяване на прокуратурата за жалби за малтретиране, получени от полицията;

9. отново приканиха властите да посочат как са осигурили или възнамеряват да осигурят, в съответствие с установената практика на Европейския съд и заедно с подходящи гаранции, че служителите на правоприлагащите органи, които са били осъдени за престъпления, свързани с малтретиране, биват освобождавани от длъжност, а полицаите или служителите в местата за лишаване от свобода, обвинени в малтретиране, могат да бъдат временно отстранени от длъжност на основания, свързани с наличието такива обвинения, дори и да няма риск да попречат на разследването;

10. приканиха властите да предоставят допълнителна конкретна информация относно резултатите от разследванията срещу полицейски служители във връзка с инциденти по време на митингите през 2020 г.; приканиха ги също така да предоставят конкретна информация относно правилата за класифициране на информацията и практиките, приложими към вътрешните проверки, за да се прецени дали сега жертвите могат, в обосновани ситуации, да получат достатъчна и навременна информация за резултатите от тях;

11. отново приканиха властите да въведат национална система за събиране на статистически данни за жалбите, наказателните преследвания и дисциплинарните и наказателните санкции, свързани с малтретиране, както е препоръчано от Европейския комитет против изтезанията и нечовешкото или унижително отношение или наказание, и да предоставят задълбочени и сравними статистически данни, както и да подкрепят с конкретни мерки по-интензивния мониторинг от страна на омбудсмана и експертни НПО;

12. приканиха властите да започнат консултации със секретариата с оглед бързото набелязване на конкретни допълнителни мерки и да предоставят информация по всички горепосочени въпроси, както и по аспектите, посочени в анализа на секретариата и в Н/Ехес(2023)14, до 30 юни 2024 г.